บทบรรณาธิการ
Editorial

สุเนตร สุวรรณละออง
ศยามล เจริญรัตน์
Sunate Suwanlaong
Sayamol Charoenratana

บทบรรณาธิการฉบับนี้คงอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั่วมุมโลก ทั้งในประเทศเพื่อนบ้านที่ยังคงอยู่ในสถานการณ์ไม่สงบ และอีกซีกโลกที่ยังประสบปัญหา หรือกระทั่งในเอเชียที่ต่างเผชิญหน้ากับทั้งภัยสงคราม ภัยธรรมชาติ การฟื้นฟูและกลับคืนสู่สภาวะปกติคงจะเป็นประเด็นที่ถูกกล่างถึงกันอย่างกว้างขวาง

วารสารความเป็นธรรมทางสังคมและความเหลื่อมล้ำฉบับที่หนึ่งของปี พ.ศ. 2568 ได้นำเสนอบทความที่เลือกสรรให้ท่านผู้อ่านสามบทความและอีกหนึ่งปริทัศน์หนังสือ

บทความแรกเป็นบทความนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช วาสนา ศรีจำปา เรื่อง “**ครอบครัวกับการตีตรา: กลไกสองด้านของการพยุงและซ้ำเติมผู้ใช้ยาบ้า** (Family and Stigma: Overlapping Roles in the Nonlinear Path of Yaba Cessation)” ได้แสดงถึงแนวคิดเรื่องการตีตราที่เกิดขึ้นกับผู้ใช้ยาบ้าในสังคมไทย ซึ่งบทความอภิปรายว่าหากผู้ใช้ยาบ้าถูกตีตราด้วยความเห็นเชิงลบจากคนรอบข้างโดยเฉพาะในชุมชน จะส่งผลต่อความเป็นอยู่ของเขาและเธอให้แย่ลงเสมอ ในขณะเดียวกันกลับพบว่าความเห็นเชิงบวกจากคนรอบข้างก็สามารถช่วยเหลือผู้ใช้ยาบ้าให้คืนสู่สังคมได้เป็นอย่างดีเหมือนเหรียญที่หากพลิกถูกด้านก็สามารถช่วยให้ผู้เคยใช้ยาบ้ากลับคืนสู่สังคมได้

งานชิ้นต่อมา ของ ปิยชัย นาคอ่อน และ ศิริมา ยังวัน เรื่อง “**ถอดบทเรียนปัญหาการศึกษาของเด็กข้ามชาติในช่วงการระบาด** Covid-19: **กรณีศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร** (Lessons from the Educational Problems of Cross-Border Children During COVID-19: A Case Study of Samut Sakhon)” ตอกย้ำว่าผลกระทบของเด็กข้ามชาติในระบบการศึกษาไทยเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างและการเมือง ร่วมด้วยทัศนคติที่มีต่อแรงงานข้ามชาติซึ่งเป็นพ่อและแม่ของเด็กเหล่านั้น ส่งผลให้เด็กข้ามชาติมีปัญหาด้านการเรียน ผู้เขียนใช้ช่วงการระบาดของ COVID-19 ในการเล่าเรื่องความยากลำบากของเด็กเหล่านั้น

ส่วนบทความสุดท้าย เรื่อง “**กรอบคิดความเหลื่อมล้ำและความเป็นธรรมทางสังคม บทสำรวจแบบแหวกแผ้วถางทางหาจุดเชื่อมต่อเพื่อสร้างความรู้เชิงทฤษฎี** (A Conceptual Framework of

Inequality and Social Justice: An Exploratory Nexus for Theoretical Knowledge)" โดย ชลนภา อนุกูล เสนองานเชิงวิชาการที่ชวนถกเถียงว่างานวิชาการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำที่ขาดบทสนทนาว่าด้วยความเป็นธรรมมีแนวโน้มที่จะผลักคนบางกลุ่มออกจากกระบวนการลดความเหลื่อมล้ำได้อย่างไร

งานปริทัศน์หนังสือเรื่อง "**เศรษฐกิจสามสี-เศรษฐกิจแห่งอนาคต**" ของวีรยุทธ กาญจนชูฉัตร ปริทัศน์โดย พิชชาพร มงคลวงศ์โรจน์ อธิบายเศรษฐกิจรูปแบบต่างๆ ทั่วโลก และยังช่วยตอบคำถามเรื่องเศรษฐกิจแบบไทยที่ทำไมไม่อาจเป็นอย่างสิงคโปร์ ภายใต้ทุนนิยมแบบไทยไทยกับกับดักรายได้ปานกลาง แล้วประเทศไทยพอมีทางออกตรงไหนได้บ้านในการก้าวสู่เศรษฐกิจที่เข้มแข็งและยั่งยืน

สุดท้ายนี้ วารสารยังคงเปิดรับงานวิชาการที่น่าสนใจและมีคุณค่ารวมไปถึงผลงานสร้างสรรค์ประเภทต่างๆ ที่วารสารกำหนดเพื่อให้เกิดพื้นที่แห่งการแบ่งปันความรู้ในวงวิชาการ เราหวังจะเป็นการเปิดพื้นที่ในการพูดคุยแลกเปลี่ยนอย่างมีคุณค่าเพื่อพัฒนาให้เกิดการขับเคลื่อนทางสังคมที่จะลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมทางสังคม และหวังให้เราสามารถก้าวเข้าสู่มาตรฐานวารสารที่ดียิ่งขึ้นต่อไป